

SPRAWOZDANIE
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W WOLBORZU
ZA 2025 ROK

Wolbórz, marzec 2026

Spis treści

1 WSTĘP	5
2 REALIZACJA ZADAŃ SEKCJI POMOCY ŚRODOWISKOM RODZINNYM Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	5
2.1 Zatrudnienie w sekcji, kryteria dochodowe.....	5
2.2 Klienci pomocy społecznej.....	6
2.3 Przyczyny trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy społecznej	7
2.4 Realizacja świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań zleconych	9
2.4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	9
2.4.2 Wypłata wynagrodzenia dla opiekuna prawnego	9
2.5 Realizacja świadczeń w ramach zadań własnych gminy	10
2.5.1 Zasiłek stały, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki okresowe	11
2.5.2 Zasiłki celowe na żywność	12
2.5.3 Zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne, zdarzenia losowe	15
2.5.4 Usługi opiekuńcze.....	15
2.5.5 Kierowanie do domów pomocy społecznej.....	16
2.6 Realizacja programów rządowych	17
2.6.1 Rządowy Program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028.....	17
2.6.2 Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	20
2.6.3 Korpus Wsparcia Seniorów	21
2.7 Inne działania na rzecz wsparcia rodzin i społeczności lokalnej.....	22
2.7.1 Praca socjalna	22
2.7.2 Wydawanie decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych.....	25
2.7.3 Organizowanie prac społecznie użytecznych.....	26
2.7.4 Współpraca z innymi podmiotami, działania o zasięgu gminnym, powiatowym lub ogólnopolskim	27

2.7.4.1	Udział w organizacji charytatywnego Jarmarku Bożonarodzeniowego - Jarmark Św. Mikołaja	27
2.7.4.2	Szlachetna paczka	28
2.7.4.3	Projekt „PoCUŚ” – Piotrkowskie Centrum Usług Środowiskowych - Współfinansowany ze środków UE w ramach EFS, realizowany w partnerstwie z Powiatem Piotrkowskim i innymi Gminami.	28
2.7.4.4	Organizacja spotkania wigilijnego.....	28
2.7.4.5	Projekt „Bezpieczna rodzina”	29
2.7.4.6	Kampania Dzieciństwo bez Przemocy.....	29
2.7.4.7	Działania na rzecz Seniorów	29
2.8	Udział pracowników w pracach ZI, GKRPA, Grupach Diagnostyczno – Pomocowych oraz obsługa techniczna tych działań.....	30
3.	REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	30
3.1	Pieczka zastępcza i asystent rodziny.....	30
3.2.	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego.....	32
4	REALIZACJA ZADAŃ W SEKCJI ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.....	33
4.1	Zatrudnienie, zadania	33
4.2	Realizacja świadczeń rodzinnych oraz świadczenia „za życiem”	33
4.3	Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	36
4.3.1	Fundusz alimentacyjny	37
4.3.2	Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	37
4.4	Świadczenia wychowawcze	38
4.5	Wydawanie zaświadczeń w ramach programu Czyste powietrze	38
4.6	Dodatki mieszkaniowe.....	38
4.7	Dodatki energetyczne.....	40
4.8	Pomoc materialna dla uczniów	40
4.8.1	Stypendium szkolne i zasiłek szkolny	40
4.9	Karta Dużej Rodziny	42
4.10	Pomoc żywnościowa.....	43
5.	PROWADZONE POSTĘPOWANIA, WYDANE DECYZJE.....	44

6. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE.....	44
7. KADRA MOPS.....	45
7.1 Stan zatrudnienia w MOPS w 2025 r.	45
8. ROZLICZENIE FINANSOWE ZA 2025 R.	46
9. PODSUMOWANIE.....	48

1 WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu jest jednostką budżetową gminy, powołaną Uchwałą Nr IX/33/90 Gminnej Rady Narodowej w Wolborzu w dniu 27 kwietnia 1990 roku jako Ośrodek Pomocy Społecznej. Swoją działalność realizuje od 1 maja 1990 roku dostosowując swoją strukturę organizacyjną do bieżących przepisów i potrzeb.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Ośrodek Pomocy Społecznej jest narzędziem instytucji polityki społecznej państwa mającym na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ma za zadanie wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiać im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ustawowo obowiązany jest również do podejmowania innych zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów ośłonowych. Ośrodek współpracuje w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organami administracji samorządowej, rządowej, organizacjami społecznymi, Kościołem Katolickim oraz osobami prawnymi i fizycznymi.

Realizując zadania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ma na celu dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców miasta i gminy, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu; rozeznaje i realizuje potrzeby mieszkańców, realizuje działania wynikające z zapisów strategii rozwiązywania problemów społecznych; tworzy, koordynuje i realizuje programy na rzecz mieszkańców, prowadzi obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

2 REALIZACJA ZADAŃ SEKCJI POMOCY ŚRODOWISKOM RODZINNYM Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

2.1 Zatrudnienie w sekcji, kryteria dochodowe

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wolborzu zatrudnionych jest czterech

pracowników socjalnych, zgodnie z obowiązującym wskaźnikiem zatrudnienia pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej, co jest uregulowane przepisem [art. 110 ust. 11](#) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który określa, iż ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników socjalnych.

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej określają artykuły 7 i 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej. Od 1 stycznia 2025 r. wg rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej dochód kwalifikujący **do świadczeń z pomocy społecznej wynosi** :

- dla osoby samotnie gospodarującej **1010 zł**;
- dla gospodarstw wieloosobowych **823 zł** na osobę w rodzinie;
- Kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego **459 zł/m-c**.

2.2 Klienci pomocy społecznej

Rok	Liczba mieszkańców Gminy Wolbórz stan na koniec roku	Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Gminy Wolbórz objętych pomocą
2023	7712	209	422	5,47
2024	7688	187	374	4,86
2025	7670	188	357	4,65

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji. Udzielane świadczenia mają charakter obowiązkowy, jak i fakultatywny.

Liczba środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej pieniężnych i niepieniężnych w 2025 r. wynosiła 188. Stanowiło to 4,65 % ogółu mieszkańców gminy.

Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka w 2025 r. zwiększyła się o 1 w stosunku do poprzedniego roku natomiast liczba osób w tych środowiskach zmniejszyła się o 17.

Typy rodzin objętych pomocą materialną

- rodzin wielodzietnych – 14
- rodzin niepełnych – 18
- rodziny emerytów i rencistów- 55
- gospodarstwa jednoosobowe – 101
- rodziny inne – 0

2.3 Przyczyny trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy społecznej

Klienci świadczeń pomocy społecznej to osoby, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji, a ich rozwiązanie lub zmniejszenie skutków trudności wymaga różnorodnych form wsparcia, od świadczeń pieniężnych poprzez pomoc usługową, umieszczenie w ośrodkach wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną czy też wsparcie asystenta rodziny. Głównym narzędziem w pracy pracowników socjalnych jest **wywiad środowiskowy**, który służy zgłębieniu przyczyn trudnych sytuacji życiowych.

Poniższa tabela obrazuje skalę i rodzaj dominujących problemów w środowiskach.

Powód trudnej sytuacji życiowej*	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
	2024 r.	2025 r.	2024 r.	2025 r.
Ubóstwo	90	72	142	118
Bezdomność	2	2	2	2
Sieroctwo	1	0	2	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	16	115	82
Bezrobocie	65	62	117	113
Niepełnosprawność	96	100	165	167
Długotrwała choroba	62	69	112	110
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	36	26	130	86
Przemoc domowa	1	0	4	0
Alkoholizm	21	19	47	30
Narkomania	0	1	0	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4	9	4
zdarzenia losowe	2	2	5	5

*jedna rodzina może korzystać z pomocy z kilku powodów

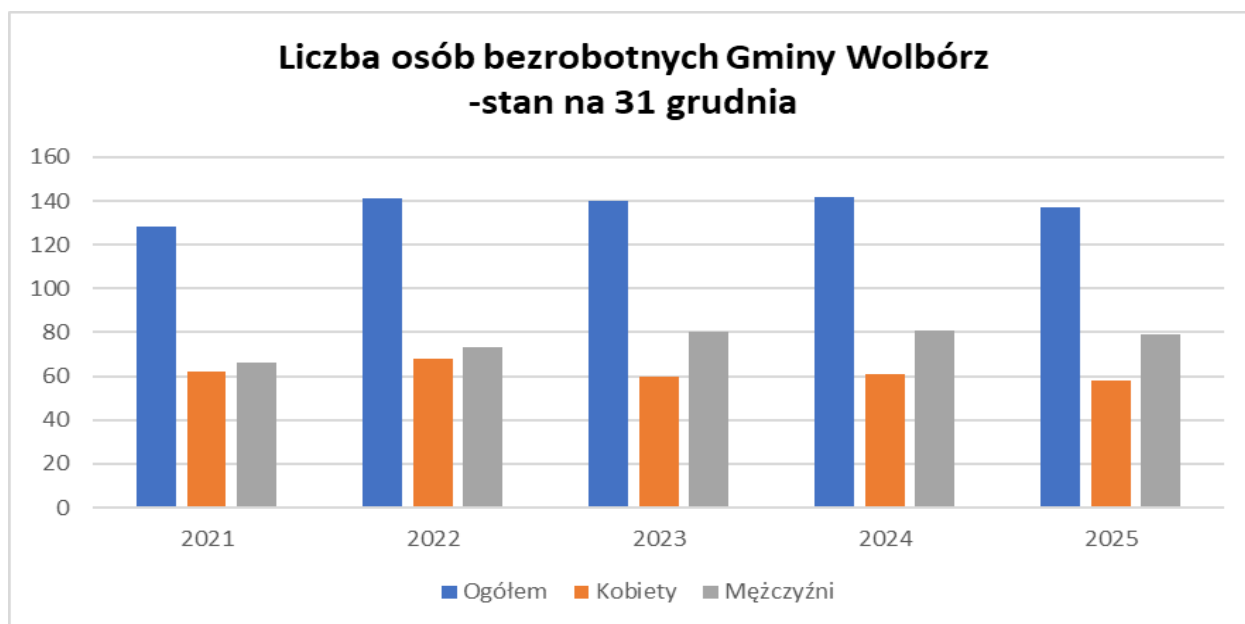
Najliczniejszą grupą, której udzielono wsparcia w 2025 roku, stanowiły rodziny dotknięte problemem **niepełnosprawności tj. 100 rodzin, żyje w nich 167 osób.**

Drugą pod względem liczebności przesłanką, będącą podstawą do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej było **ubóstwo (72 rodzin)**, rozumiane jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego, które oscyluje na granicy „minimum egzystencji” określonego przez Instytut Pracy i Spraw Społecznych. Trzecia co do częstości występowania

przesłanką uprawniającą do objęcia pomocą ze strony MOPS była **długotrwała choroba (69 rodzin)**.

Kolejnymi powodami przyznania pomocy w 2025 roku było:

- **bezrobocie (62 rodziny),**
- **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (26 rodzin)**
- **alkoholizm (19 rodzin)**
- **potrzeba ochrony macierzyństwa (16 rodziny)**
- **trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (4 rodziny)**
- **bezdomność (2 osoby)**
- **zdarzenie losowe (2 rodziny)**
- **narkomania (1 rodzina)**

Jednym z głównych zjawisk rodzącym zapotrzebowanie na korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej jest długotrwałe bezrobocie, stanowiące istotny czynnik ryzyka wykluczenia społecznego. Napotymane trudności przeważająca część rodzin potrafi jednak pokonać samodzielnie wykorzystując własne możliwości i zasoby, a także korzystając z powszechnie dostępnych usług i instytucji. Są jednak rodziny, które z racji doświadczanych problemów przekraczających ich zasoby, nie są w stanie samodzielnie wypełniać swoich funkcji. Ich uczestnictwo w życiu społecznym jest ograniczone i stwarza zagrożenie do dziedziczenia statusu osoby wykluczonej na następne pokolenie.

Wymienia się spośród wykluczenia: **wykluczenie fizyczne** (wiek 50+, niepełnosprawność, samotność), wykluczenie strukturalne (mieszkanie na wsi, wykształcenie poniżej średniego), **wykluczenie normatywne** (uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, konflikty z prawem, poczucie dyskryminacji), **wykluczenie materialne** (ubóstwo, bezrobocie).

Szczególne role jest tutaj pracowników socjalnych i asystenta rodziny w pomocy rodzinom, w szczególności w rodzinach, w których wychowują się dzieci - w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, pomocy w integracji rodziny, przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

2.4 Realizacja świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań zleconych

2.4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KRÓTYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE DECYZJĄ	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ.	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	5	985	127 271	4	18

W roku 2025 realizowane były specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. W ramach usług prowadzone były zajęcia dla 5 dzieci przez psychologa, pedagoga i logopedę, zajęcia z terapii sensorycznej, terapii ręki oraz fizjoterapii. Łącznie przepracowano 985 godzin. Średni koszt specjalistycznych usług wyniósł 129,21 zł, a koszt zatrudnienia specjalistów 140 710,00 zł. Ze strony usługobiorców odpłatność stanowiła kwotę 13 438,85 zł. Zadanie w całości finansowane z budżetu państwa. Usługi świadczyły firmy lub indywidualne osoby wyłonione w ramach zapytania ofertowego.

2.4.2 Wyплата wynagrodzenia dla opiekuna prawnego

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIA POSTANOWIENIEM SĄDU	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ.	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	3	44	31 092	x	x

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, na podstawie postanowień sądu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu wypłacał wynagrodzenia dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Wysokość wynagrodzenia oraz okres, na jaki zostaje ono przyznane określa sąd.

W 2025 roku 3 opiekunom prawnym wypłacono łącznie 44 świadczeń. Wartość zadania wyniosła **31 091,77 zł**. Koszt obsługi zadania wyniósł 466,37,00 zł.

2.5 Realizacja świadczeń w ramach zadań własnych gminy

Koszt zadań własnych gminy realizowanych przez MOPS w 2025 roku wyniósł ogółem **1 366 508 zł**

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ.	w tym dotacja z budżetu Państwa w zł.	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	
	1	2	3		4	5	
RAZEM*	1	224	x	1 366 508	x	182	355
ZASIŁKI STAŁE	2	39	387	435 166	435 166	39	46
Składki zdrowotne opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	3	31	302	30 862	30 862	31	38
ZASIŁKI OKRESOWE	4	54	397	222 434	222 434	54	87
POSIŁEK ¹ w tym :	5	41	4 506	23 449	12 838	22	99
dla dzieci i młodzieży	6	41	4 506	23 449	12 838	22	99

w okresie nauki w szkole							
USŁUGI OPIEKUŃCZE	7	26	4 618	92 629	0	26	29
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM ^{1,2}	8	156	x	585 830	0	156	305
w tym: zasiłki specjalne celowe	9	62	153	106 023	0	62	98
ZDARZENIE LOSOWE	10	2	2	7 000	0	2	5

* w wierszu razem wykazuje się rzeczywistą liczbę osób i rodzin objętych pomocą, przy zachowaniu zasady, że dana osoba/rodzina wykazywana jest tylko raz bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń

1) w tym: w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” dotacja na zasiłki na żywność z budżetu państwa 259 717 zł i dotacja z zadań budżetu gminy 178 113 zł

2) w tym 148 000 zł zasiłki celowe głównie na opał, energię, gaz, leki.

2.5.1 Zasiłek stały, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki okresowe

1) Zasiłkami stałymi objęto **39 osób**, wydatkowano na ten cel **435 165,66 zł** (w 2024 roku zasiłki stałe otrzymały 42 osoby, na kwotę 328 650,72 zł). Realizacja tego zadania była finansowana z dotacji państwa.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne tym świadczeniobiorcom, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, tj. 31 osobom pobierającym zasiłek stały na łączną kwotę 30 862,16 zł.

2) Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również przyznawanie i **wypłacanie zasiłków okresowych**. Przysługują one w szczególności ze względu na bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Z pomocy w formie zasiłków okresowych w 2025 roku skorzystało **54 osób**, na co wydatkowano kwotę **222 433,85 zł**, natomiast w 2024 roku pomocą w tej formie objęto 56 osób na kwotę 204 807,91 zł. Liczba osób korzystających z zasiłków okresowych zmniejszyła się o 2, a kwota wydatkowana zwiększyła się o 17 625,94 zł, z uwagi na zmianę struktury rodzin korzystających z tej formy wsparcia (wzrost liczby rodzin wielodzietnych).

Wysokość przedmiotowego świadczenia ustala się na podstawie art.38 ust.2 pkt 1 ustawy pomocy społecznej, stanowiącego, iż w przypadku osoby samotnie gospodarującej zasiłek

okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej (1010,00 zł) a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (823,00 zł) Zgodnie z art. 38 ust.3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby. Wysokość zasiłku okresowego wynika z oceny rozmiaru zgłoszonych potrzeb osoby oraz możliwości finansowych ośrodka pomocy społecznej. Na terenie gminy Wolbórz przyjmuje się ustawowe minimalne kwoty zasiłku okresowego. **Zasiłki okresowe były finansowane wyłącznie z dotacji państwa i przyznawane w minimalnej wysokości.**

2.5.2 Zasiłki celowe na żywność

W 2025 r. z programu skorzystało łącznie **252** osoby, tj. o 21 osób mniej w stosunku do 2024 roku oraz wydatkowano kwotę **461 279 zł** tj. o 8 723 zł więcej w stosunku do całości realizowanego zadania w ubiegłym roku, w związku ze zwiększeniem ilości świadczeń w formie zasiłku celowego.

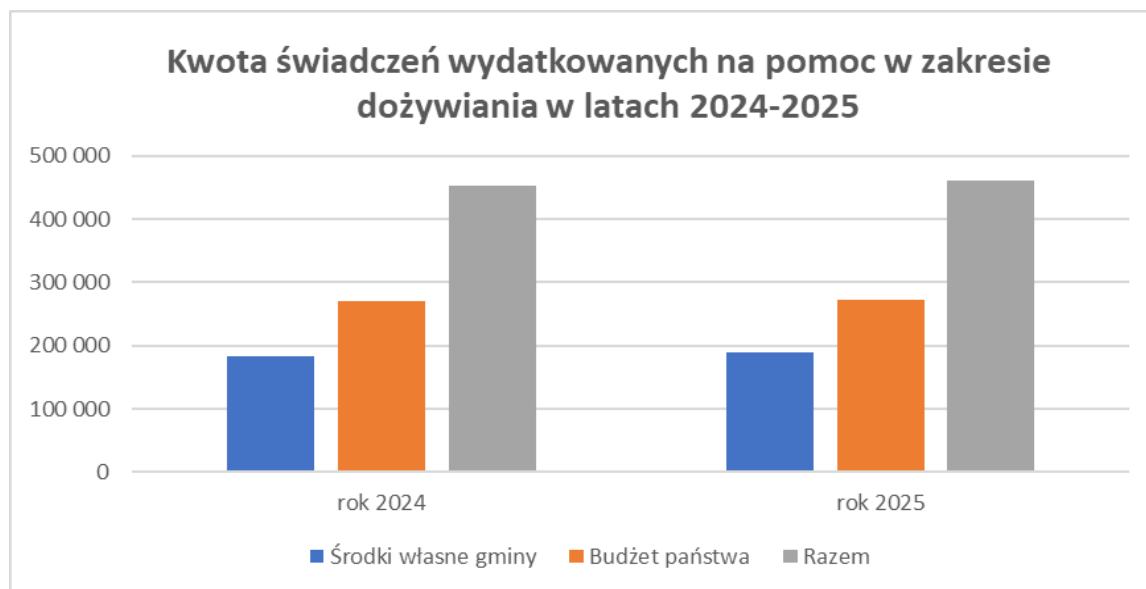
Posiłek zapewniany jest w formie pełnego obiadu lub jednego gorącego posiłku w zależności od tego jaki zakres wyżywienia oferuje dana placówka oświatowa. Pomocą w formie posiłków na stołówce szkolnej i przedszkolnej objętych było 41 dzieci i młodzieży (o 12 dzieci i młodzieży mniej niż w 2024 roku), w związku z tym wydatkowana na ten cel kwota zmalała również o 5 677 zł.

Na realizację programu wydatkowano ogółem 461 279 zł, w tym:

- 188 724 zł ze środków własnych gminy (**40,91%**),
- 272 555 zł z dotacji rządowej.

Miernikiem efektywności Programu jest liczba osób objętych pomocą w tym dzieci i młodzieży.

Poniższa tabela przedstawia wykaz placówek oświatowych w których dofinansowane były posiłki dla dzieci i młodzieży w latach 2024-2025.

Nr	Nazwa Placówki	Ilość dzieci i młodzieży*	
		Rok 2024	Rok 2025
1	Zespołu Szkół Ponadpodstawowych i Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3 ul. Broniewskiego 16 97-300 Piotrków Trybunalski	2	-
2	Szkoła Podstawowa w Komornikach, 97-320 Wolbórz	5	2
3	Szkoła Podstawowa w Wolborzu, ul. Modrzewskiego 105 97-320 Wolbórz	19	16
4	Przedszkole Samorządowe w Wolborzu, ul. Mickiewicza 14 97-320 Wolbórz	7	7
5	Przedszkole Basia Tomaszów Mazowiecki	1	-

	97-200 Tomaszów Mazowiecki		
6	Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 4 ul. Łucji 12/16 91-491 Łódź	1	1
7	Zespół Szkół w Wiadernie Wiaderno 1, 97-200 Tomaszów Mazowiecki	1	-
8	Szkoła Podstawowa w Goleszach Dużych, 97-320 Wolbórz	6	10
9	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, ul. Majowa 1/13, 97-200 Tomaszów Mazowiecki	1	-
10	Szkoła Podstawowa w Proszeniu, 97-320 Wolbórz	9	4
11	Zespół Szkół nr 4 Piotrków Trybunalski ul. Henryka Sienkiewicza 10/12 97-300 Piotrków Trybunalski	2	-
12	SP nr 10 Tomaszów Mazowiecki 97-200 Tomaszów Mazowiecki	-	1
Razem:		54	41

* w wierszu razem ilość dzieci i młodzieży wykazana została narastająco

Wieloletni rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Na podstawie uchwał przyjętych przez Radę Miejską w Wolborzu pomoc udzielana była:

- dzieciom, do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej;
- osobom dorosłym i rodzinom w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej oraz znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 niniejszej ustawy, w szczególności starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń ogółem (zł)		Liczba świadczeń*		Średni koszt jednego świadczenia na osobę (zł)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności	423 430	437 830	1 404	1 480	301,59	295,83
Posiłki dla dzieci i młodzieży	29 126	23 449	5 484	4 506	5,31	5,20

* W przypadku pomocy w formie posiłku liczba świadczeń równa jest liczbie spożytych posiłków

2.5.3 Zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne, zdarzenia losowe

Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe, które stanowiły 42,87 % ogółu wydatków (1 366 508 zł) poniesionych na wsparcie osób i rodzin w trudnych sytuacjach, tj. **585 830 zł** z czego kwota **437 830 zł** została wydatkowana w ramach wyżej opisanego wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na zasiłki celowe na zakup żywności.

Zasiłek celowy jest świadczeniem przyznawanym w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W roku 2025 wystąpiły **2 zdarzenia losowe**, których kwota świadczeń wyniosła 7 000,00 zł.

Specjalny zasiłek celowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe – w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

2.5.4 Usługi opiekuńcze

Usługi świadczone są w celu zapewnienia wsparcia i umożliwienia funkcjonowania osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy

innych osób, a które są tej pomocy pozbawione, by jak najdłużej pozostawały w swym środowisku zamieszkania.

W 2025 roku tą formą pomocy objęto **26** osób w tym 23 osoby samotnie gospodarujące i 3 osoby w rodzinie. Pomoc świadczona była przez 3 opiekunów zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Wolborzu. **Koszt zatrudnienia opiekunów wyniósł 322 572,60 zł.**

Uchwałą Nr XV/157/2019 r. Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 listopada 2019 r. określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania, zmienionej uchwałą Nr LXV/600/2024 r. Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 25 stycznia 2024 r. zmieniono koszt jednej godziny usług opiekuńczych, która na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnej stawki godzinowej za pracę w 2025 r. wynosiła od 1 stycznia 2025 r. – 30,50 zł. **Ze strony usługobiorców odpłatność stanowiła kwotę 92 629,14 zł.**

2.5.5 Kierowanie do domów pomocy społecznej

Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym dla osób które wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogły samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a zorganizowane usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania nie zapewniłyby w pełni opieki.

Od stycznia 2025 r. w DPS przebywało 12 osób, skierowano 1 osobę, zmarły 2 osoby. **Na dzień 31.12.2025 r. w domach pomocy społecznej przebywało 10 osób.**

Miesięczna odpłatność w domach pomocy społecznej, w których przebywali mieszkańcy naszej Gminy kształtowała się następująco:

DPS nr 1 w Tomaszowie Maz.- 6 416,54 zł

Dom Seniora Anders w Studziankach –6 940,00 zł

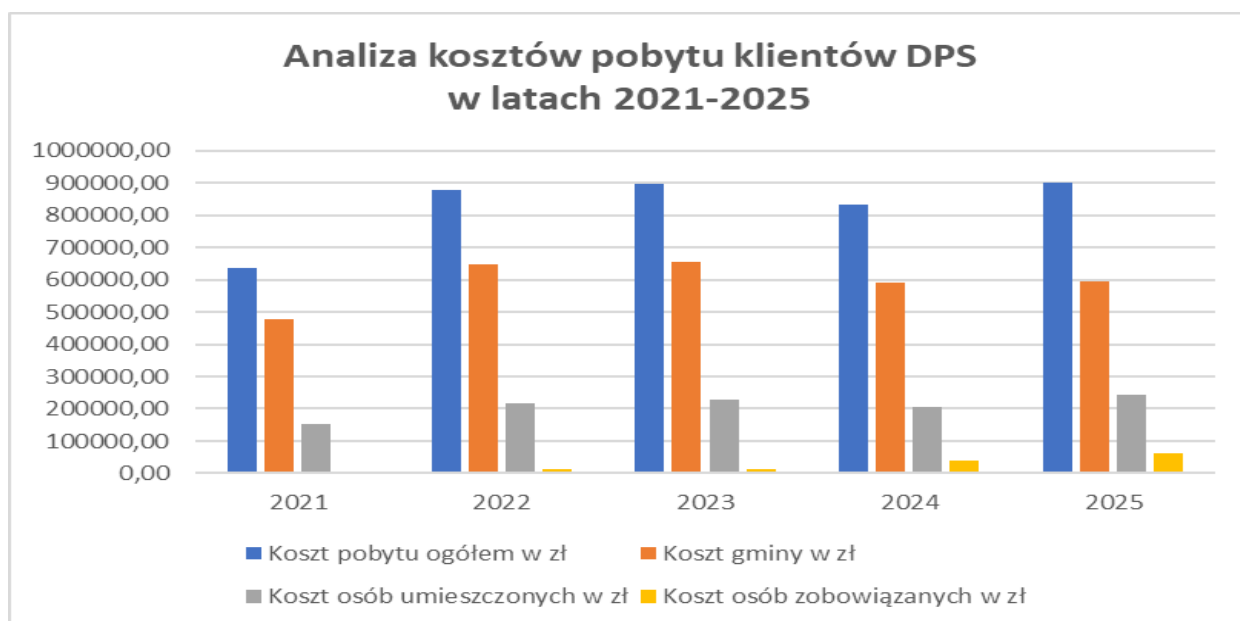
DPS w Niemojowicach – 6 100,00 zł

DPS w Chróscin Wieś – 6 460,61 zł

Miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w domu pomocy w 2025 roku wyniósł średnio 6 270,73 zł.

Analiza kosztów pobytu klientów w DPS w latach 2021-2025

Rok	Liczba osób	Koszt pobytu ogółem w zł	Koszt Gminy w zł	Koszt osób umieszczonych w zł	Koszt osób zobowiązanych w zł	Kwota wniesiona przez MOPS zastępczo za osoby nieregulujące swoich zobowiązań
2021	18	638 258	479 704	152 354	6 200	-
2022	19	879 053	648 174	217 979	12 900	-
2023	17	896 129	654 261	228 102	13 766	-
2024	16	834 371	589 457	205 739	39 175	-
2025	12	902 985	596 452	245 024	61 509	-

2.6.1 Rządowy Program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu realizuje rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia. Pomoc jest przyznawana w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Program polega na dofinansowywaniu gmin udzielających pomocy mieszkańcom na dożywianie. W związku z tym uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. ustanowiony został wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028”.

Program na szczeblu gminy jest realizowany przez MOPS, po przyjęciu przez Radę Miejską programu osłonowego. Na terenie Gminy Wolbórz zgodnie z Zarządzeniem Nr 7/2024 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wolborzu z dnia 30 stycznia 2024 roku wysokość zasiłku celowego na zakup żywności wynosi:

- 1) dla osoby samotnie gospodarującej w wysokości 310,00 zł
- 2) dla osoby w rodzinie w wysokości 250,00 zł.

Istotnym elementem programu jest zapewnienie pomocy dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach.

Program jest elementem polityki społecznej gminy Wolbórz w zakresie:

- 1) poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- 2) poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży
- 3) kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu opracowane zostały 3 moduły:

1. Moduł dla dzieci i młodzieży;
2. Moduł dla osób dorosłych
3. Moduł organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

W ramach modułów 1 i 2 program przewiduje udzielenie pomocy w jednej z trzech form:

- 1) posiłek;
- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;
- 3) świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

W ramach programu gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
3. w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku, przy czym

liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

W ramach ww. programu oraz na podstawie Uchwały Nr LXIV/583/2023 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie ustanowienia „Wieloletniego programu osłonowego Gminy Wolbórz w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2024-2028”, przyznanie pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Przyznana pomoc ma charakter doraźny.

Dnia 22 grudnia 2023 r. Rada Miejska w Wolborzu przyjęła Uchwałę Nr LXIV/584/2023 z w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania w postaci posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 oraz Uchwałę Nr LXIV/585/2023 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem " Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej, tj. 2020,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1646,00 zł na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe określone zostało w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1044).

Przyznawanie pomocy możliwe było również dzięki przyjęciu przez Radę Miejską w Wolborzu Uchwały Nr LXIV/586/2023 z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku dla dzieci uczęszczających do przedszkola, uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

W przypadku, gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie posiłku dla dzieci uczęszczających do przedszkola, uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych może odbywać się na zasadach zwrotu przez osobę lub rodzinę poniesionych wydatków według niżej wymienionych zasad:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie w stosunku do ustawowego kryterium dochodowego	Wysokość zwrotu (w odniesieniu do całości poniesionych wydatków)
201 - 250%	30%
251 - 300%	50%
powyżej 300%	100%

2.6.2 Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

Dotacja	Wydatkowane środki	Wkład własny
324 970,00 zł	321 548,51 zł	231,00 zł

W ramach wkładu własnego ubezpieczono 5 asystentów osobistych o następstw nieszczęśliwych wypadków.

Wsparciem w ramach programu objęto **16 osób z niepełnosprawnościami**, które w różnym wieku skorzystały z pomocy asystentów. Uczestnicy programu byli w przedziale wiekowym od 49 lat do 98 lat. Usługi były dostosowane do indywidualnych potrzeb każdego z uczestników, biorąc pod uwagę ich sytuację życiową oraz rodzaj niepełnosprawności. Do udziału w Programie w 2025 r. zrekrutowano: 9 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, w tym niepełnosprawność sprzężoną, 6 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i 1 osobę z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym.

Aby zapewnić odpowiednią pomoc, w ramach Programu zatrudniono na umowę zlecenie **5 asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością**, którzy byli przygotowani do pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Asystenci świadczyli wsparcie w zakresie:

- wykonywaniu codziennych czynności życiowych,
- pomocy w przemieszczaniu się,
- załatwianiu spraw urzędowych, zdrowotnych oraz innych obowiązków,
- wsparcia w aktywnościach społecznych czy kulturalnych.

W ramach realizacji Programu asystenci przepracowali łącznie **6 326 godzin**, świadcząc usługi

dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników.

Dzięki wsparciu asystentów, uczestnicy Programu zyskali:

- zwiększoną samodzielność i niezależność w codziennym życiu,
- poprawę jakości życia i lepszą integrację społeczną,
- łatwiejsze załatwianie spraw urzędowych i zdrowotnych,
- wyższy poziom bezpieczeństwa i komfortu funkcjonowania.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” okazał się skuteczny w poprawie jakości życia osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy nie ponosili żadnych opłat za świadczone usługi, co umożliwiło im dostęp do niezbędnego wsparcia. Program przyczynił się do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami i stanowi dobry przykład skutecznej interwencji społecznej.

2.6.3 Korpus Wsparcia Seniorów

Gmina Wolbórz w 2025r. po raz drugi przystąpiła do realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów” – Moduł II. Do wykonania zadania został wyznaczony Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu. Na realizację zadania w Module II otrzymano dofinansowanie z budżetu państwa w kwocie 21 832,00 zł. Całkowity koszt realizacji Modułu II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 (dotacja + wkład własny) wynosił 26 730,11 zł, z czego dofinansowanie – 21 384,07 zł (80%), wkład własny – 5 346,04 zł (20%).

Celem Modułu II była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gminy w realizacji świadczenia usług opiekuńczych. Adresatami Programu były osoby w wieku 60 lat i więcej, które miały problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W ramach Modułu II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 – ogólna liczba osób biorąca udział w ciągu całego 2025 roku wyniosła 77 seniorów z Gminy Wolbórz (54 kobiety, 23 mężczyzn) którzy otrzymali opaski bezpieczeństwa z możliwością 24 godzinnego, bezpośredniego kontaktu z centrum pomocy, wyposażone w takie funkcje jak: przycisk SOS, GPS, detektor upadku, pomiar i monitorowanie podstawowych funkcji życiowych (puls, saturacja, temperatura, ciśnienie) i zostało objętych usługą teleopieki. Spośród 77 uczestników programu 46 seniorów to osoby samotne, zaś 31 mieszkało z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Moduł II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” miał za zadanie zapewnić seniorom dostęp do tzw. „teleopieki”, która miała na celu poprawienie bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych. W przypadku, gdy

senior czuł niepokojące objawy dotyczące stanu zdrowia wcisnął przycisk SOS na opasce bezpieczeństwa, który spowodował wystanie sygnału do centrum alarmowego. W sytuacji upadku, opaska automatycznie łączyła się z ratownikiem medycznym, przekazując także informację o miejscu zdarzenia oraz wynikach parametrów życiowych – tętna i saturacji, ratownik dokonywał oceny aktualnej sytuacji. Dzięki zamontowanemu w opasce modułowi komunikacji, pacjent mógł bezpośrednio rozmawiać z ratownikiem przez opaskę. Nie potrzebował żadnego dodatkowego urządzenia czy telefonu. W zależności od stanu zdrowia pacjenta, ratownicy mogli podjąć decyzję o wezwaniu zespołu ratownictwa medycznego, powiadomieniu osób bliskich, lub konieczności odbycia wizyty u specjalisty czy edukacji prozdrowotnej.

W okresie realizacji programu wykonano 92 wszystkich połączeń do dyspozytora „teleopieki” przy użyciu opaski SOS, które zakończyło udzieleniem wsparcia w zależności od sytuacji, tj. poprzez udzielenie wsparcia emocjonalnego przez telefon lub poproszenie o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów).

Biorąc pod uwagę powyższe działania oraz wskaźniki i informacje pozyskane od seniorów należy uznać, że program „Korpus Wsparcia Seniora” na rok 2025 r. realizowany w Module II wzmocnił gminę Wolbórz w zapewnianiu usług wsparcia wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej. Program „Korpus Wsparcia Seniora” na rok 2025 r. w opinii seniorów podniósł poczucie bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez korzystanie z dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

2.7 Inne działania na rzecz wsparcia rodzin i społeczności lokalnej

2.7.1 Praca socjalna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu podejmuje działania zmierzające do wzmocnienia oraz poprawy funkcjonowania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej poprzez pogłębioną pracę socjalną.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta przez pracownika socjalnego, opracowanie planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osoby lub rodziny.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami także w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma na celu zaspokajanie ich potrzeb, lepsze dostosowanie do zasad życia społecznego, poprawę pozycji społecznej. Może być sposobem przywracania harmonii w życiu jednostki i jej relacjach z grupą społeczną lub metodą rozwiązywania problemów społecznych. Praca socjalna to także stały kontakt z rodziną

i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Praca socjalna jest świadczeniem pomocy społecznej niezależnym od dochodu rodziny.

Efektywność pracy socjalnej uwarunkowana jest dokonaniem prawidłowej diagnozy sytuacji klienta przez pracownika socjalnego, opracowaniem planu pomocy i wsparcia w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osoby lub rodziny.

Czas prowadzenia pracy socjalnej z rodziną lub osobą jest zróżnicowany, nie można precyzyjnie określić ram czasowych dla całego procesu, jak i dla poszczególnych etapów metodycznego postępowania. Na czas, który jest niezbędny dla rozpoznania sytuacji osoby lub rodziny oraz realizacji działań w celu osiągnięcia wyznaczonych celów ma wpływ wiele czynników, wśród których znajdują się:

1. postawa osoby lub rodziny, jej gotowość do podjęcia współpracy w rozwiązywaniu problemów,
2. cechy indywidualne osób, w szczególności ich zasoby i możliwości, w tym możliwości rozumienia sytuacji (zdolności poznawcze),
3. skala występujących problemów – liczba i głębokość występujących problemów,
4. kompetencje pracownika socjalnego,
5. zasoby i ograniczenia środowiska, w szczególności dostęp do innych usług, które mogą wspierać proces pracy socjalnej (np. dostępność terapii).

Pomoc w ramach pracy socjalnej obejmuje w szczególności:

- udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych,
- poradnictwo dotyczące udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
- pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie do działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, środowisk społecznych,
- wspieranie – wzmacnianie osób/rodzin, motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zmiany trudnej sytuacji, rozwiązania problemu,
- wyjaśnianie – uświadamianie osobie różnych aspektów trudnej sytuacji i przyczyn występowania trudności,
- towarzyszenie – wspólne załatwianie spraw,
- rozszerzanie sieci kontaktów - ułatwianie osobom/rodzinom nawiązania kontaktów z innymi osobami, grupami, instytucjami,
- organizowanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (prawnego, rodzinnego, psychologicznego).

Praca socjalna w 2025 r. prowadzona była zarówno z osobami i rodzinami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej, jak również z osobami i rodzinami, które nie korzystały z materialnych form wsparcia a zwracały się o takie wsparcie w formie poradnictwa socjalnego lub u których zaburzenia funkcjonowania w różnych obszarach życia społecznego zgłaszane były

przez inne osoby czy instytucje. Przy realizacji świadczenia pracy socjalnej wykorzystywane jest zarówno indywidualne podejście pracownika socjalnego jak również praca w zespole specjalistów z innych instytucji i podmiotów. W sytuacji szczególnej złożoności problemów praca z osobą lub rodziną wymagała podejścia interdyscyplinarnego w celu skoordynowania działań wielu służb pomocowych dla zwiększenia skuteczności pomocy oraz profesjonalizacji działań. Wówczas, w zależności od złożoności problemów, do współpracy zapraszani byli specjaliści, przedstawiciele instytucji działających w obszarze problemów danej osoby czy rodziny. W tym zakresie pracownicy socjalni współpracowali z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Tryb., Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Piotrkowie Tryb., Poradnią Zdrowia Psychicznego w Piotrkowie Tryb., Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wolborzu, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi, Powiatowym Urzędem Pracy w Piotrkowie Tryb., Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Piotrkowie Tryb., Urzędem Miejskim w Wolborzu, Policją, Szlachetną Paczką, asystentem rodziny, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Celem podejmowanej współpracy było budowanie sieci wsparcia, zaplanowanie wspólnych, kompleksowych działań w ramach własnych kompetencji, służących poprawie sytuacji rodzin dysfunkcyjnych, analizowanie i diagnozowanie potrzeb, poszukiwanie nowych rozwiązań, ustalanie planu pomocy.

Pracą socjalną w 2025 r. objęto 84 rodziny (tj. 157 osób w rodzinie), natomiast 2 rodzinom świadczona była wyłączna praca socjalna.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej to:

- współpraca z kuratorem sądowym, pedagogiem szkolnym, asystentem rodziny, koordynatorem pieczy zastępczej,
- skierowanie do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności celem uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- skierowanie do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności celem uzyskania świadczenia wspierającego,
- motywowanie do leczenia odwykowego i korzystania z usług Punktu Konsultacyjnego,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych (rozmowy z członkami rodziny, zmotywowanie do skorzystania z porad psychologa),
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (pomoc w napisaniu pisma do ZUS, napisanie pisma o wynajęcie mieszkania, pomoc w wyrobieniu dowodu osobistego, pomoc w napisaniu pisma do prokuratury w sprawach dotyczących przemocy),
- pomoc w ustaleniu świadczenia uzupełniającego,
- pomoc w ustaleniu zasiłku pielęgnacyjnego,
- ustalenie wizyty lekarskiej w poradniach specjalistycznych i w domu, kontakt z lekarzem,
- zorganizowanie mebli,
- zorganizowanie prywatnej usługi opiekuńczej,

-
- pomoc w umieszczeniu w ZOL (pomoc w zgromadzeniu dokumentacji, kontakt z lekarzem) ,
 - pomoc w uzyskaniu mieszkania socjalnego,
 - pomoc w zorganizowaniu transportu do lekarza,
 - pomoc w poszukiwaniu mieszkania,
 - pomoc w zorganizowaniu dzieciom obiadów w szkole,
 - pomoc w znalezieniu pracy, pomoc w napisaniu CV i skompletowaniu dokumentów aplikacyjnych,
 - skierowanie do uczestnictwa w pracach społecznie – użytecznych,
 - pomoc w uzyskaniu sprzętu medycznego: wózek inwalidzki, balkonik, ortozy ortopedyczne itp.
 - pomoc w ustaleniu rehabilitacji domowej,
 - informowanie osób dotkniętych przemocą o przysługujących im prawach oraz formach pomocy.

Praca socjalna może być prowadzona, m.in. w oparciu o tzw. kontrakt socjalny, który jest sposobem określania zasad współdziałania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w celu wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, w tym zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt realizowany przez pracownika socjalnego oraz osobę (lub osoby z rodziny) deklarującą wolę udziału w przezwyciężaniu własnych trudności zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej. W 2025 roku zawarto 1 kontrakt socjalny część A.

2.7.2 Wydawanie decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych

Wydawanie decyzji odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 z późn. zm.

Ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych mają prawo skorzystać osoby spełniające następujące warunki:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 cyt. wyżej ustawy.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku (lub – w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia), chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo inne, niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonych dla ubezpieczonych.

W 2025 r. wydano 11 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Wszystkie decyzje dotyczyły ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Koszt obsługi zadania wyniósł 352,00 zł.

2.7.3 Organizowanie prac społecznie użytecznych

Prace społecznie użyteczne realizowane były w okresie od 17.03.2025 r. do 12.12.2025 r. przez 8 osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy bez prawa do zasiłku, w różnych instytucjach na terenie gminy.

Celem tych prac było wsparcie lokalnych instytucji oraz aktywizacja zawodowa uczestników, na podstawie Porozumienia nr 2/2025 w sprawie organizacji prac społecznie-użytecznych zawartego w dniu 14 marca 2025 r. pomiędzy Starostą Powiatu Piotrkowskiego a Gminą Wolbórz, Aneksiem do Porozumienia nr 1/2025 r. z dnia 07 kwietnia 2025 r. zmieniono liczbę uczestników na 7 osób bezrobotnych.

Osoby uczestniczące w pracach społecznie-użytecznych wykonywały różne zadania, w tym:

- prace porządkowe i utrzymanie czystości w instytucjach publicznych,
- pomoc w placówkach oświatowych i kulturalnych,
- utrzymanie terenów zielonych i przestrzeni publicznych.

Uczestnicy pracowali w następujących instytucjach:

- Urząd Miejski w Wolborzu – 2 osoby,
- Szkoła Podstawowa w Komornikach – 1 osoba,
- Szkoła Podstawowa w Golezszach Dużych – 1 osoba,

- Przedszkole Samorządowe w Wolborzu – 1 osoba,
- Wolborskie Centrum Kultury – 1 osoba,
- Miejska Biblioteka Publiczna – 1 osoba.

Prace społecznie użyteczne wykonywane były w wymiarze tygodniowej normy do 10 godzin dla 1 osoby.

Świadczenie za wykonanie pracy wyniosło: 12,20 zł za 1 godzinę pracy.

Liczba bezrobotnych skierowanych do prac społecznie użytecznych	Ogólny koszt prac społecznie użytecznych w zł.	Koszty Powiatowego Urzędu Pracy (do 60% kwoty świadczenia)	Koszty Gminy (do 40% kwoty świadczenia)	Ilość przepracowanych godzin
8	30 063,30	17 761,98	12 301,32	2 426,50

Efekty realizacji zadania:

- Poprawa estetyki przestrzeni publicznych,
- Wsparcie instytucji publicznych w codziennym funkcjonowaniu,
- Integracja uczestników prac społecznie użytecznych ze środowiskiem lokalnym,
- Zdobywanie nowych umiejętności zawodowych przez uczestników
- Podniesienie poczucia własnej wartości i aktywizacja zawodowa.

2.7.4 Współpraca z innymi podmiotami, działania o zasięgu gminnym, powiatowym lub ogólnopolskim

2.7.4.1 Udział w organizacji charytatywnego Jarmarku Bożonarodzeniowego - Jarmark Św. Mikołaja

W dniu 6.12.2025 r. odbył się w Wolborzu charytatywny Jarmark Bożonarodzeniowy, podczas którego odbyła się zbiórka środków finansowych dla rodzin z dorosłymi osobami z niepełnosprawnością z gminy Wolbórz. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej czynnie uczestniczył w organizowanym wydarzeniu poprzez udział dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego w Wolborzu (przedstawienie Jasełek oraz kiermasz ozdób świątecznych, sprzedaż pierniczek i zbiórka datków do puszeki) oraz przygotowanie przez pracowników MOPS loterii fantowej, wytypowanie rodzin do obdarowania, udział w komisji (skład komisji: ks. proboszcz Parafii

w Wolborzu, dyrektor WCK w Wolborzu, kierownik MOPS w Wolborzu) odnoście zaakceptowania przez organizatorów zbiórki zaproponowanych przez MOPS rodzin oraz fizyczne przekazanie zebranych środków. Przekazano siedmiu rodzinom życzenia świąteczne oraz zebrane środki w kwocie: 5 rodzinom po 1 000,00 zł , 2 rodzinom po 2 500,00 zł.

2.7.4.2 Szlachetna paczka

Od wielu lat uczestniczymy w ogólnopolskiej inicjatywie jaką jest „Szlachetna paczka”. Udział MOPS w Wolborzu w realizacji tego zadania polegał na wytypowaniu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, a spełniających kryteria projektu do uzyskania wsparcia w postaci paczki. Celem tej inicjatywy jest wsparcie w postaci materialnej lub innej formie odpowiadającej na konkretne potrzeby osób samotnych lub rodzin, które podejmują działania zmierzające do zmiany swojej sytuacji.

Z terenu naszej gminy wytypowaliśmy jedną rodzinę do otrzymania tej formy wsparcia. Realizatorem było Stowarzyszenie WIOSNA, ul. Berka Joselewicza 21 , 31-031 Kraków.

2.7.4.3 Projekt „PoCUŚ” – Piotrkowskie Centrum Usług Środowiskowych - Współfinansowany ze środków UE w ramach EFS, realizowany w partnerstwie z Powiatem Piotrkowskim i innymi Gminami.

Projekt realizowany był od 1 marca 2019 r. do 31 marca 2022 r. Celem głównym projektu było: zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych poprzez utworzenie i prowadzenie na terenie powiatu piotrkowskiego miejsc świadczenia usług społecznych w formie usług opiekuńczych.

W ramach projektu świadczone były **usługi opiekuńcze dla 6 osób** niesamodzielnych, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność, wymagały opieki i wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania, co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego oraz zamieszkiwały na terenie Gminy Wolbórz.

W 2025 r. nie poniesiono żadnych nakładów finansowych na realizację projektu.

W 2025 r. w ramach zapewnienia trwałości projektu opiekunka środowiskowa ma zapewnioną kontynuację zatrudnienia, opiekuje się pięcioma osobami niesamodzielnymi.

2.7.4.4 Organizacja spotkania wigilijnego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował w dniu 15.12.2025 r. spotkanie wigilijne dla podopiecznych MOPS w Wolborzu. Uczestnicy spotkania mogli skosztować potraw wigilijnych i obejrzeć jasełka przygotowane przez dzieci uczęszczające do placówki wsparcia dziennego prowadzonej przez MOPS w Wolborzu. Wszyscy uczestnicy spotkania otrzymali paczki

święteczne przygotowane przez uczniów Szkoły Podstawowej w Wolborzu. W spotkaniu uczestniczyło 50 osób.

2.7.4.5 Projekt „Bezpieczna rodzina”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu od września 2025 r. realizuje projekt pt. „**Bezpieczna rodzina**” skierowany do rodzin z terenu gminy Wolbórz, które napotyka trudności w codziennym funkcjonowaniu i relacjach rodzinnych.

Celem głównym projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa rodzinom, poprawa funkcjonowania rodzin z problemem przemocy poprzez zapewnienie kompleksowego wsparcia w odbudowie poczucia bezpieczeństwa, poprawie komunikacji, wzmocnieniu więzi rodzinnych oraz rozwijaniu umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.

W ramach projektu uczestnicy korzystają z bezpłatnych form pomocy, takich jak.: wsparcie psychologa, porady prawne, spotkania z mediatorem, trening kompetencji rodzicielskich, grupa wsparcia. Projekt będzie realizowany do 30 września 2027 r.

Wartość projektu: 363 773,44 zł,

Dofinansowanie z Unii Europejskiej: 345 584,76 zł,

Wkład własny: 18 188,68 zł.

Projekt dofinansowano ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, Działanie: FELD.07.12 „Usługi na rzecz rodziny”.

2.7.4.6 Kampania Dzieciństwo bez Przemocy

W miesiącu październiku 2025 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu dołączył do ogólnopolskiej kampanii Dzieciństwo bez Przemocy. Kampania Dzieciństwo bez Przemocy jest coroczną, ogólnopolską akcją, mobilizującą całe społeczeństwo do zapobiegania krzywdzeniu dzieci oraz podejmowania działań na rzecz budowania bezpiecznego dzieciństwa, które daje dziecku moc. Kampania organizowana jest przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci. W 2025 roku kampania trwała od 6 października do 19 listopada. Kampania miała swój finał 19 listopada 2025 r. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci, kiedy to budynki i inne obiekty w całej Polsce były podświetlone na czerwono, w tym m.in. budynek MOPS.

2.7.4.7 Działania na rzecz Seniorów

W ramach współpracy ze stowarzyszeniami senioralnymi z terenu gminy Wolbórz, tj. Stowarzyszeniem Senior Vigor oraz Stowarzyszeniem Senior Uśmiech odbywały się spotkania informacyjne nt. bieżących uprawnień i świadczeń, współfinansowaliśmy zakup produktów żywnościowych, jak również uczestniczyliśmy w wydarzeniach organizowanych przez seniorów. W roku sprawozdawczym zorganizowaliśmy spotkanie „Bezpieczny senior – jak nie dać się

oszukać w Internecie”, podczas którego wysłuchaliśmy webinaru w ramach projektu edukacyjnego Centrum Edukacji dla Uczestników Rynku – CEDUR. Bezpośrednim organizatorem wydarzenia był Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

W 2025 r. współuczestniczyliśmy w naborze uczestników do szkolenia seniorów w ramach Projektu „Łódzkie Bony Rozwojowe”. Szkolenie z zakresu obsługi urządzeń cyfrowych, obsługi socialmediów, bezpiecznego poruszania się w Internecie, jak również zielonej gospodarki czy gospodarki odpadami ukończyło 30 osób² grupy po 15 osób, czas trwania szkoleń to 60 godzin).

Dzięki takim inicjatywom Seniorzy mogą czuć się zauważeni, są lepiej przygotowani do reagowania w sytuacjach kryzysowych, co bezpośrednio przekłada się na poprawę bezpieczeństwa w lokalnej społeczności.

2.8 Udział pracowników w pracach ZI, GKRPA, Grupach Diagnostyczno – Pomocowych oraz obsługa techniczna tych działań

W 2025 r. odbyło się 6 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Wolbórz. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi 9 osób, są to specjaliści różnych grup zawodowych, reprezentujących: Komisariat Policji (1 osoba), kuratorską służbę sądową (1 osoba), oświatę (3 osoby), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (2 osoby), Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (1 osoba), służbę zdrowia (1 osoba). Głównym celem posiedzeń Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań służb i specjalistów oraz budowanie lokalnej sieci współpracy w zakresie tworzenia klimatu sprzyjającego realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Prace na rzecz rodzin dotkniętych przemocą prowadzono w oparciu o działania grup diagnostyczno – pomocowych. Na przestrzeni całego roku 2025 powołano 23 nowe grupy diagnostyczno - pomocowe do pracy w indywidualnych przypadkach przemocy domowej i kontynuowano procedurę z lat poprzednich w 5 przypadkach. Łącznie podejmowano działania w przypadku 28 rodzin. W skład grup diagnostyczno – pomocowych wchodził przede wszystkim pracownicy socjalni oraz dzielnicowi komisariatu Policji w Wolborzu. W 6 przypadkach do składu grupy diagnostyczno – pomocowej dołączono członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w 2 przypadkach dołączono do grupy pedagoga, w 2 przypadkach - asystenta rodziny. Grupy te miały swoje posiedzenia 40 razy w ciągu całego roku. Obsługę techniczną i merytoryczną Zespołu oraz GKRPA zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu.

3. REALIZACJA USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

3.1 Piecza zastępcza i asystent rodziny

MOPS w Wolborzu realizuje zadania z zakresu Ustawy o wspieraniu rodziny

i systemie pieczy zastępczej, między innymi poprzez opracowanie i realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Są to programy trzyletnie, każdorazowo przyjmowane uchwałą Rady Miejskiej. W ramach realizacji obowiązku ustawowego MOPS w Wolborzu uiszczą koszty pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jak również koszty koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudnia asystenta rodzin oraz prowadzi Placówkę Wsparcia Dziennego.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości od 10% do 50% wydatków na utrzymanie dziecka, w zależności od okresu przebywania w pieczy zastępczej.

Tabela 1. Koszty pobytu dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2025 r.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Koszt jednostkowy	Łączny koszt
Rodzinna piecza zastępcza	12	1 002,00 zł x 30% bądź 50%	45 032,32 zł
1. Rodzina zastępcza niezawodowa,	1	4 551,00 zł	5 078,82 zł
2. usługa pomocy w sprawowaniu opieki nad dzieckiem i pracami gospodarskimi w rodzinie zastępczej niezawodowej		527,82 zł	
Opieka koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	13	-	15 275,91 zł
Razem			65 387,05 zł

W celu wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i zapobieżeniu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość wsparcia rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez wprowadzenie w środowisko asystenta rodziny czyli osoby, która swoją pracą (asystenturą) będzie kompleksowo działać poprzez towarzyszenie rodzinie z zachowaniem profesjonalnych relacji. Głównym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-

wychowawczej oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie znajdowania rozwiązań trudności życiowych.

W 2025 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 1 asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Zatrudniony asystent posiadał stosowne kwalifikacje określone w art.12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W roku objętym sprawozdaniem pracował z 10 rodzinami, które wychowywały 27 małoletnich dzieci, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającego na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. 15 rodzin.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w roku 2025 r. przyniosła zauważalne efekty w zakresie wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Szczegóły realizacji Programu zawiera odrębne sprawozdanie z realizacji przedmiotowego zakresu.

3.2. Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego

Placówka wsparcia dziennego „Akademia Uśmiechu” funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wolborzu od dnia 01 stycznia 2022 r. Mieści się w budynku Szkoły Podstawowej w Wolborzu, z którą podpisano porozumienie dotyczące użyczenia pomieszczeń pod działalność PWD.

Poprzez działalność placówki wsparcia dziennego, realizowane są zadania określone w ustawie z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.), a także Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2025.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona jest w formie opiekuńczej i zapewnia dziecku:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka zajmuje się wsparciem rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy sąd wydaje postanowienie o konieczności uczęszczania dziecka do placówki, jednak w naszej Gminie nie ma obecnie takich przypadków. Dzieci uczęszczające do placówki wsparcia dziennego otrzymują wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywają umiejętności społeczne, niwelują deficyty w nauce. Szczegóły realizacji Programu zawiera odrębne sprawozdanie z realizacji przedmiotowego zakresu.

4 REALIZACJA ZADAŃ W SEKCJI ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

4.1 Zatrudnienie, zadania.

W Sekcji Świadczeń Rodziny realizowanych jest szereg zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej, w tym świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, dodatki mieszkaniowe, stypendia szkolne. Wydawane są Karty Dużej Rodziny oraz zaświadczenia o dochodach do programu Czyste Powietrze.

W SŚR zatrudnionych jest 4 osoby, które świadczą pracę nie tylko w zakresie w/w świadczeń, ale również realizują zadania wspólne dla wszystkich zatrudnionych w Ośrodku, jak np. ochrona danych osobowych, zamówienia publiczne, czy dystrybucja żywności.

4.2 Realizacja świadczeń rodzinnych oraz świadczenia „za życiem”

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są w oparciu o Ustawę o świadczeniach rodzinnych, natomiast świadczenie „za życiem” – w oparciu o Ustawę o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem”.

Niektóre świadczenia rodzinne zależne są od dochodu rodziny, np. zasiłek rodzinny z dodatkami oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, a niektóre z nich wypłacane są bez względu na dochód rodziny, jak np. świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne) oraz świadczenie rodzicielskie.

Dochód kwalifikujący **do świadczeń rodzinnych** (miesięczny na osobę w rodzinie z roku poprzedzającego okres zasiłkowy):

- **674 zł** netto na osobę,
- **764 zł** netto na osobę - w przypadku, gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko,
- **1 922 zł** netto na osobę w rodzinie do jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka.

W 2025 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 329 rodzin. Nie wypłacono żadnego jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

łącznie na świadczenia rodzinne, świadczenie „Za życiem” oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz zdrowotne od świadczeń opiekuńczych wraz z kosztami obsługi poszczególnych zadań wydatkowano kwotę 3 816 394,69 zł (w 2024r. była to kwota 3 585 983,84 zł).

W 2025 roku nastąpił wzrost o 230 410,85 zł (6 %) ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń wraz z kosztami obsługi (świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz zdrowotne opłacane za osoby pobierające w MOPS świadczenia opiekuńcze).

W ostatnich kilku latach następuje systematyczny spadek ilości rodzin pobierających zasiłki

rodzinne wraz z dodatkami z uwagi na utrzymujące się na tym samym poziomie kryterium dochodowe uprawniające do pobierania określonych świadczeń przy jednoczesnym systematycznym wzroście wynagrodzeń i dochodów rodzin. Zanotowany wzrost kwoty wypłat wynika z corocznej waloryzacji świadczeń pielęgnacyjnych, a co za tym idzie opłacanych składek na ubezpieczenia. Zwiększyła się liczba rodzin korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego w związku ze zmianą ustawy o świadczeniach rodzinnych, która daje prawo do pobierania ww. świadczenia również osobom pozostającym w zatrudnieniu.

Od 01.01.2026 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosi 3 386,00 zł miesięcznie. Ze świadczenia pielęgnacyjnego skorzystało w ubiegłym roku 66 rodzin. W bilansie ogólnym zwiększyła się liczba rodzin, którym świadczenia wypłacono (o 5 rodzin) oraz liczba wypłaconych świadczeń (o 4 świadczenia).

Kwota zwrotu świadczeń nienależnie pobranych zwróconych w 2025 roku wyniosła 9 646,27 zł, z czego kwota 2 033,69 zł dotyczy zwrotów z lat ubiegłych. Świadczenia nienależnie pobrane są egzekwowane na bieżąco. Umorzenia nienależnie pobranych świadczeń dokonywane są w wyjątkowych sytuacjach (w ostatnich 5 latach umorzono jednej osobie).

Poniższa tabela obrazuje kwoty i ilość wypłaconych świadczeń wg informacji kwartalnej z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekuna oraz składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe oraz zdrowotne.

I.p	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba wypłaconych świadczeń
1	Zasiłek rodzinny	194 752,26	1 711
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych:	131 284,42	1 331
	- z tytułu urodzenia dziecka	3 000,00	3
	- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - z tytułu samotnego wychowywania dziecka	21 795,50	56
	- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	27 640,50	273
	- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	10 207,26	255
	- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	18 160,06	291
	- z tytułu samotnego wychowywania dziecka	17 370,00	90

	- z tytułu wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	33 111,10	363
3	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	19 000,00	19
4	Zasiłek pielęgnacyjny	530 534,72	2 458
5	Świadczenie pielęgnacyjne	2 391 256,40	721
6	Świadczenie rodzicielskie	88 161,00	94
7	Zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy	0,0	0
8	Za życiem	0,00	0
9	Składka na ubezpieczenie społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów – opłacana do ZUS i do KRUS	305 120,05	375
10	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów	44 970,62	149
11	Koszty obsługi (3% otrzymanej dotacji, a w przypadku świadczenia rodzicielskiego – 30,00 zł od wydanej decyzji)	111 315,22	
Razem:		3 816 394,69	6 858

Rodzaje i wartości świadczeń rodzinnych w roku 2025:

- **95 zł** na dziecko w wieku do 5 lat
- **124 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 lat
- **135 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 lat

Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł miesięcznie
Urodzenia dziecka	1 000 zł jednorazowo na dziecko

Samotnego wychowywania dziecka	193 zł miesięcznie, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci; dziecko niepełnosprawne – kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat; 110 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 lat
Rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł na jednorazowo na każde dziecko
Nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	69 zł miesięcznie (dojazd) na każde dziecko; 113 zł miesięcznie (zamieszkanie w tej samej miejscowości co szkoła) na dziecko
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł miesięcznie na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
Świadczenia opiekuńcze:	
Zasiłek pielęgnacyjny	215,84 zł miesięcznie
Świadczenie pielęgnacyjne	3 287,00 zł miesięcznie, od 01.01.2026 r. 3386,00 zł miesięcznie
Specjalny zasiłek opiekuńczy	620,00 zł miesięcznie (nie wypłacamy, brak osób uprawnionych)
Zasiłek dla opiekuna	620,00 zł miesięcznie (nie wypłacamy – brak osób uprawnionych)
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka /tzw. becikowe/ - 1 000,00 zł	
Świadczenie rodzicielskie – 1 000,00 zł miesięcznie przez okres 12 m-cy	
Jednorazowe świadczenie „za życiem” – 4 000,00 zł	

4.3 Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Podstawa prawna: ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2026 r., poz. 79 ze zm.).

Dochód kwalifikujący do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (miesięcznie netto na osobę w rodzinie z roku poprzedzającego okres świadczeniowy z uwzględnieniem dochodów utraconych i uzyskanych): **1209,00 zł**. Maksymalna wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego może wynieść 1000,00 zł./m-c.

4.3.1 Fundusz alimentacyjny

Rok	Wydatki w zł.	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba rodzin
2025	115 137,57	203	11
2024	127 342,00	276	16
2023	136 753,00	299	18
2022	117 022,00	264	15
2021	130 351,94	298	16

W 2025 r. zmniejszyła się liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego tak, jak liczba świadczeń i kwota wypłaconych świadczeń. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowiły w 2025 roku ok. 1,75% ogółu świadczeń wypłaconych z budżetu MOPS (w 2024 r. 1,9%).

4.3.2 Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W 2025 r. przeprowadzono następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- na wywiad alimentacyjny wezwano 12 dłużników, przeprowadzono 8 wywiadów i odebrano 8 oświadczeń majątkowych,
- przesłano do komornika sądowego 11 informacji mogących mieć wpływ na egzekucję,
- przesłano 13 informacji o stanie postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego do organu właściwego wierzyciela,
- wszczęto 3 postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wydano 2 decyzje w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- przesłano 4 informacje o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego do urzędu pracy;
- wystosowano do starosty 1 wnioski o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
- wpisano 4 dłużników alimentacyjnych do biur informacji gospodarczej.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. stan należności z tytułu wypłaconych przez MOPS świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł: **1 104 576 zł.**

W 2025 r. dłużnicy alimentacyjni zwrócili **62 784,34 zł** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego kwota 47 412,05 zł. stanowi dochody budżetu państwa (w tym 24 353,62 zł. odsetki), natomiast kwota 15 372,29 zł dochody gminy.

W 2024 roku łączna kwota zwrotów wynosiła 43 306,57 zł.

W 2025 r. z powodu śmierci dłużników alimentacyjnych wygaszono należności na kwotę **21 983 zł.**

4.4 Świadczenia wychowawcze

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U z 2019 poz. 2407 ze zm.) wprowadziła w życie program „Rodzina 500 plus”, w ramach, którego rodzice otrzymują świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł na każde dziecko w wieku do 18 r.ż.

Od miesiąca czerwca 2022 r. świadczenie wychowawcze jest realizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu wypłaca jedynie świadczenia przyznane decyzją Wojewody Łódzkiego w ramach koordynacji.

W 2025 roku MOPS w Wolborzu nie wypłacił żadnych świadczeń w ramach koordynacji z uwagi na brak decyzji wydanych przez Wojewodę Łódzkiego, natomiast czynnie uczestniczy w postępowaniu o zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych za lata ubiegłe.

4.5 Wydawanie zaświadczeń w ramach programu Czyste powietrze

W Sekcji Świadczeń Rodzinnych wydawane są zaświadczenia o dochodach rodziny dla potrzeb realizacji programu Czyste Powietrze. Wydanie zaświadczenia wiąże się z przyjęciem wniosku o wydanie zaświadczenia, przeprowadzeniem postępowania mającego na celu ustalenie dochodu poszczególnych członków rodziny poprzez weryfikację w systemach informatycznych (Emp@tia – ZUS, KRUS i Ministerstwo Finansów). Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W 2025 r. wpłynęły 53 wnioski o wydanie zaświadczenia i wszystkie zostały rozpatrzone w tym samym roku.

4.6 Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom posiadającym tytuł prawny do lokalu, spełniającym przesłankę kryterium dochodowego oraz kryterium powierzchni normatywnej zajmowanego lokalu. Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a kryterium dochodowe oparte jest na corocznie ogłaszanym przeciętnym wynagrodzeniu w gospodarce narodowej. W roku 2025 r. wynosiło ono: od stycznia

do lutego 2146,64 zł w gospodarstwie domowym wieloosobowym, 2862,19 zł gospodarstwie jednoosobowym; od marca do grudnia 2454,52 zł w gospodarstwie domowym wieloosobowym, 3272,69 zł w gospodarstwie jednoosobowym. Dodatek mieszkaniowy przysługuje najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych, właścicielom lokali mieszkalnych, innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem, a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu. Co do zasady normatywna powierzchnia lokalu nie może przekroczyć: 35m² dla 1 osoby, 40m² dla 2 osób, 45m² dla 3 osób, 55m² dla 4 osób, 65m² dla 5 osób, 70m² dla 6 osób + 5m² dla każdej kolejnej osoby.

W 2025 r. wypłacono 129 świadczeń w łącznej kwocie 34 303,43 zł.

Wyszczególnienie	L.p.	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Ograniczenie wysokości dodatków w %			
				50	51-69	70	71-89
0		1	2	3	4	5	6
Ogółem (w. 2+3+4+5+6+7)	1	129	34 303,43			X	
w tym w zasobie							
gminnym	2	78	14 494,25				
prywatnym	3	51	19 809,18				

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 12 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Z dodatku korzystało 10 rodzin (w 2021 r. 5 rodzin, w 2022 r. 6 rodzin, w 2023 r. 9 rodzin, w 2024 r. 9 rodzin).

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Ilość przyjętych wniosków	9	9	10	17	12

Kwota wypłaconych świadczeń	14 935,63	13 856,38	24 742,81	22 335,62	34 303,43
Wysokość średniego świadczenia	304,81	374,50	441, 84	413,62	265,92

4.7 Dodatki energetyczne

W roku 2025 r. nie wypłacano dodatków energetycznych. Zgodnie z przepisami ustawy o dodatku osłonowym, wnioski o wypłatę dodatku energetycznego złożone od dnia wejścia w życie ustawy o dodatku osłonowym do dnia 31.12.2027 r. pozostawia się bez rozpoznania. Wniosków o dodatek energetyczny w 2025 roku nie składano.

4.8 Pomoc materialna dla uczniów

4.8.1 Stypendium szkolne i zasiłek szkolny

Warunki nabywania prawa do stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego określa ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wolbórz, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 28 czerwca 2018 r.

Pomoc materialna przysługuje uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24. roku życia oraz wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, narkomania, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych w szkole lub poza nią, w formie pokrycia kosztów zakupu np. podręczników, przyborów szkolnych, wyposażenia bezpośrednio związanego z realizacją obowiązku nauki, w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania oraz w formie

świadczenia pieniężnego – zgodnie z § 4 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wolbórz.

Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie krótszy niż 1 miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów pracowniczych służb społecznych – na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 9 miesięcy w danym roku szkolnym.

Stypendium szkolne jest przyznawane ze środków dotacji celowej z budżetu państwa oraz ze środków własnych gminy. Podstawą wyliczenia wysokości stypendium jest dochód na jednego członka rodziny oraz występowanie w rodzinie ucznia czynników wymienionych w art. 90d ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 823,00 zł. Sposób naliczenia kwoty stypendium określa Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wolbórz przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Wolborzu Nr XLVI/340/2018 z dnia 28.06.2018 r., tzn. przy dochodzie na osobę w rodzinie w wysokości do 50% kryterium dochodowego (tj. do kwoty 411,50 zł), wysokość stypendium szkolnego wynosi miesięcznie 100% kwoty zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. 124,00 zł.; przy dochodzie na osobę w rodzinie w wysokości powyżej 50% kryterium dochodowego (tj. kwoty powyżej 411,50 zł.), wysokość stypendium szkolnego wynosi miesięcznie 80% kwoty zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. 99,20 zł. Zgodnie z § 6 ww. Regulaminu, w sytuacji, gdy w rodzinie ucznia występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, stypendium szkolne będzie powiększone miesięcznie o 20% kwoty stypendium szkolnego określonego według ww. zasad.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

Wysokość zasiłku szkolnego nie może przekroczyć jednorazowo kwoty stanowiącej pięciokrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych tj. 620,00 zł.

O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku.

W 2025 r. Gmina Wolbórz otrzymała dotację celową z budżetu państwa z przeznaczeniem na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w wysokości 17 000,00 zł. Wysokość wypłaconych świadczeń wyniosła 18 008,24 zł., w tym 4133,66 zł środki z budżetu gminy. Na stypendia szkolne wypłacono 17 158,24 zł., na zasiłki szkolne 1 240,00 zł.

Stypendium szkolne otrzymało 22 uczniów, natomiast zasiłek szkolny otrzymało 2 uczniów.

Liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne w ciągu ostatnich lat:

L.p.	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
1.	56	50	57	31	22

Liczba uczniów, którym przyznano zasiłek szkolny w ciągu ostatnich lat:

L.p.	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2024
1.	1	0	1	1	2

4.9 Karta Dużej Rodziny

Warunki ubiegania się o Kartę Dużej Rodziny określa ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Prawo do posiadania Karty przysługuje dziecku, jeżeli w dniu składania wniosku o przyznanie Karty co najmniej troje dzieci w rodzinie wielodzietnej jest uprawnionych do jej posiadania.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest: rodzicowi - bezterminowo, dzieciom - do ukończenia 18-go roku życia, uczniowi – w przypadku, gdy uczy się w szkole do dnia 30 września następującego po zakończeniu roku szkolnego, maksymalnie do ukończenia 25-go roku życia, w przypadku, gdy uczy się w szkole wyższej do dnia 30-go września roku, w którym jest planowane ukończenie nauki, maksymalnie do ukończenia 25-go roku życia. Prawo do posiadania Karty bez ograniczeń wiekowych przyznaje się dzieciom legitymującym się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2025 r. złożono łącznie 48 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, w tym 9 dla nowych rodzin wielodzietnych i 2 dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców.

Liczba wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny dla nowych rodzin wielodzietnych w ciągu ostatnich lat:

Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
13	16	13	9	9

Samorządowy Program Przyznający Uprawnienia Członkom Rodzin Wielodzietnych w Gminie Wolbórz – Karta Dużej Rodziny

Uchwałą Nr X/7/72/2015 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 30 czerwca 2015 r. został wprowadzony w Gminie Wolbórz samorządowy program przyznający uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych w Gminie Wolbórz – Karta Dużej Rodziny. Program adresowany jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Wolbórz.

Dzięki programowi rodziny wielodzietne nabyły uprawnienia do:

- 1) dopłaty do miesięcznej opłaty za odpady komunalne zbierane i odbierane selektywnie, uiszczanej przez właściciela nieruchomości. Wysokość dopłaty wynosi 3 zł dla każdego członka rodziny wielodzietnej; dopłata przysługuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie;
- 2) zniżek, ulg, preferencji oferowanych przez podmioty przystępujące do Programu jako Partnerzy; podmioty zainteresowane przystąpieniem do Programu w charakterze Partnera składają do Burmistrza Wolborza odpowiedni wniosek.

Dokumentem potwierdzającym prawo członka rodziny wielodzietnej do korzystania z uprawnień wynikających z Programu jest Karta Dużej Rodziny wydana na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny o cyfrach początkowych numeru karty 1010113 (kod terytorialny).

Z dopłaty do opłat za odbiór odpadów komunalnych skorzystało w 2025 roku 610 rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Wolbórz (w 2024 r. 588 rodzin).

4.10 Pomoc żywnościowa

2025 rok to kolejny już rok realizacji pomocy żywnościowej w ramach **Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024**. W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu wydał żywność 161 osobom (92 rodzinom) na podstawie skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej z Banku Żywności w Łodzi.

Warunkiem otrzymania pomocy było spełnienie kryterium dochodowego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, które wynosiło do 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2 676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 2 180,95 zł dla osoby w rodzinie.

5. PROWADZONE POSTĘPOWANIA, WYDANE DECYZJE

W 2025 roku MOPS wydał łącznie 1212 decyzji administracyjnych, w tym dotyczące:

- pomocy społecznej – 842
- świadczeń rodzinnych – 303 (w tym 28 decyzji odmownych)
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 28 (w tym 23 przyznające świadczenie)
- postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - 2
- dodatków mieszkaniowych – 14
- Karty Dużej Rodziny - 2
- pomoc materialna o charakterze socjalnym – 21

W ciągu 2025 roku 1 osoba odwołała się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w 3 sprawach. Dotyczyły one spraw z zakresu pomocy społecznej. Odwołania przesłano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Piotrkowie Tryb. Wszystkie decyzje zostały utrzymane w mocy.

6. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W 2025 roku udzielono zamówień w oparciu o Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130 tys. zł i były to zamówienia na zakup sprzętu i wyposażenia dla MOPS oraz punktów konsultacyjnych oraz usługi, mianowicie:

- usługi w punktach konsultacyjnych w Gminie Wolbórz,
- obsługa informatyczna MOPS,
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zajęcia w Placówce Wsparcia Dziennego.

W ramach zamówień publicznych udzielono również zamówień w ramach Postępowań o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne na zamówienie dotyczące projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Postępowanie dotyczyło „specjalistycznej pomocy psychologiczno-terapeutycznej” w ramach projektu Bezpieczna rodzina.

7. KADRA MOPS**7.1 Stan zatrudnienia w MOPS w 2025 r.****Struktura zatrudnienia pracowników MOPS na dzień 31.12.2025 r.**

Lp.	Stanowisko	Liczba osób	Etaty
1.	Kierownik	1	1
2.	Główna księgowa	1	1
3.	Inspektor ds. księgowości	1	3/8
4.	Inspektor ds. profilaktyki uzależnień	1	1/4
5.	Kierownik Placówki Wsparcia Dziennego	1	3/8
6.	Wychowawca Placówki Wsparcia Dziennego	1	1/2
7.	Pracownicy socjalni świadczących pracę socjalną i przeprowadzających rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki (elektronicznie)	4	4
8.	Inspektor ds. świadczeń rodzinnych	1	1
9.	Inspektor ds. funduszu alimentacyjnego	1	3/4
10.	Inspektor ochrony danych	1	1/4
11.	Podinspektor ds. świadczeń rodzinnych	1	1
12.	Podinspektor ds. świadczeń z pomocy społecznej	1	1
13.	Podinspektor ds. organizacyjnych	1	1
14.	Radca prawny	1	½
15.	Sprzątaczką	1	1
16.	Asystent rodziny	1	1
17.	Pracownicy wykonujących usługi opiekuńcze	3	3

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolborzu na dzień 31 grudnia 2025 roku w ramach umów cywilnoprawnych był związany umowami zlecenia na:

- obsługę sieci komputerowych,

- realizację zadań w Placówce Wsparcia Dziennego,
- 5 asystentów w ramach programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawności” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego edycja 2025,
- obsługę punktów konsultacyjnych,
- realizację specjalistycznych usług opiekuńczych,
- realizację teleopieki.

We współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Piotrkowie Trybunalskim staż w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wolborzu odbyła 1 osoba. Zgodnie z art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba nabyła praktyczne umiejętności niezbędne do pracy w obszarze pomocy społecznej oraz administracji publicznej. Bezpośrednio po zakończeniu stażu została zatrudniona na podstawie umowy o pracę na stanowisku pomoc administracyjna.

Mając na uwadze szeroki zakres, różnorodność i skuteczność podejmowanych działań, jak również dostosowanie tych działań do zmieniających się przepisów prawa niezbędne jest kształcenie ustawiczne i stałe podnoszenie kompetencji i umiejętności wszystkich pracowników ośrodka. Korzystamy z szkoleń i kursów organizowanych przez firmy szkoleniowe (odpłatne), ale również przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi czy Wojewódzki Urząd Pracy. Stale wzrasta nasz udział w szkoleniach i kursach bezpłatnych, realizowanych przez Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, przez co obniżamy wydatki finansowe na ten cel. Skorzystaliśmy również z dofinansowania w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W 2025 r. 5 pracowników zrealizowało bezpłatne kursy umożliwiające pełnienie określonych funkcji w strukturach Centrum Usług Społecznych, tj. organizatora usług społecznych, koordynatora usług społecznych oraz organizatora społeczności lokalnej.

8. ROZLICZENIE FINANSOWE ZA 2025 R.

Wydatki MOPS w 2025 roku wyniosły 9 347 959,54 zł z tego:

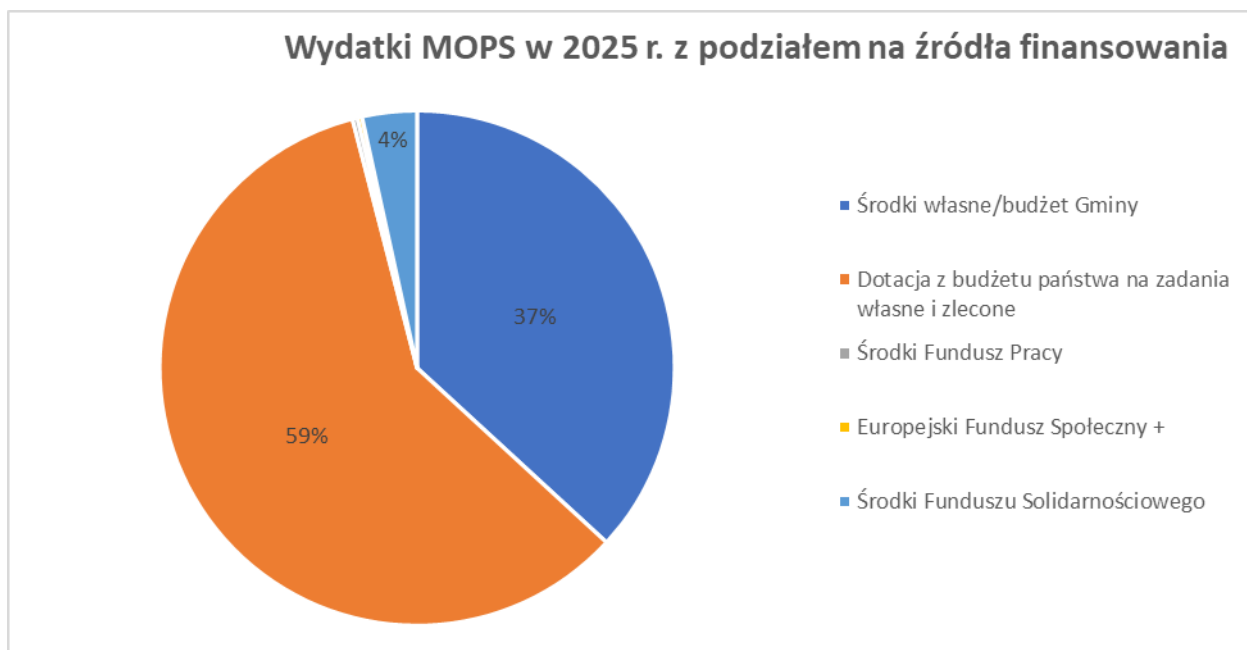
1. Wydatki na świadczenia w ramach planu finansowego	6 561 963,43 zł
2. Wydatki na obsługę świadczeń w ramach planu finansowego	2 119 842,84 zł
3. Gminne Programy Profilaktyczne	344 604,76 zł
4. Wydatki na realizację resortowego Programu MRPiPS „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2025	321 548,51 zł

Wydatki budżetu MOPS w 2025 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej i źródła finansowania

Sprawozdanie
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wolborzu za 2025 rok

Rozdział	Wyszczególnienie zadań	Zadania własne		Zadania zlecone	Fundusz Pracy	Europejski Fundusz Społeczny +	Razem
		Środki własne	Dotacja z budżetu państwa	Dotacja z budżetu państwa			
1	2	3	4	5	6	7	8
85153	Zwalczanie narkomanii	3 864,40					3 864,40
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	323 820,18					323 820,18
85195	Wydawanie decyzji o ubez. zdrowot.			352,00			352,00
85205	Przeciwdziałanie przemocy	10 920,18	6 000,00				16 920,18
85213	Składki na ubezpiecz. zdrowotne		30 862,16				30 862,16
85214	Zasiłki i pomoc w naturze:	155 000,00	222 433,85				377 433,85
	zasiłki celowe	155 000,00					155 000,00
	zasiłki okresowe		222 433,85				222 433,85
85215	Dodatki mieszkaniowe	34 303,43					34 303,43
85216	Zasiłki stałe		435 165,66				435 165,66
85219	Wynagrodz. dla opiekuna prawnego			31 091,77			31 091,77
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	322 572,60		140 710,00			463 282,60
85230	"Posiłek w szkole i w domu" z tego:	188 723,80	272 555,00				461 278,80
	dożywianie uczniów w szkołach	10 611,20	12 837,60				23 448,80
	świadczenie pieniężne na zakup posiłku	178 112,60	259 717,40				437 830,00
85295	Organizacja spotkania wigilijnego dla podopiecznych	4 500,00					4 500,00
85295	Prace społecznie użyteczne	30 063,30					30 063,30
85295	DPS	596 452,37					596 452,37
85295	Licencja na oprogramowan. POMOST			7 334,49			7 334,49
85295	Wkład własny do AOOzN	231,00					231,00
85295	Korpus Wsparcia Seniorów	5 346,04	21 384,07				26 730,11
85295	Projekt "Bezpieczna rodzina"		3 154,47			26 813,01	29 967,48
85415	Pomoc materialna dla uczniów	3 743,66	14 264,58				18 008,24
85502	SR + FA			3 772 401,40			3 772 401,40
85504	Wspieranie rodziny	102 913,55					102 913,55
85504	Program "Asystent rodziny 2025"				29 233,55		29 233,55
85508	Rodziny zastępcze	65 387,05					65 387,05
85513	Składki na ubezpiecz. zdrowotne			44 970,62			44 970,62
OGÓŁEM ŚWIADCZENIA		1 509 236,80	999 819,79	3 996 860,28	29 233,55	26 813,01	6 561 963,43
85219	Obsługa MOPS	1 596 591,63	151 364,00				1 747 955,63
85219	Program „dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek pomocy społecznej”		227 561,78				227 561,78
85219	Obsługa wynagr. dla opiekuna praw.			466,37			466,37
85502	Obsługa SR + FA			114 763,44			114 763,44
85503	Obsługa Karty Dużej Rodziny			538,00			538,00
85504	Program „dofinans. wynagrodzeń		28 557,62				28 557,62

pracowników wspierania rodziny.”						
OGÓŁEM OBSŁUGA	1 596 591,63	407 483,40	115 767,81	0,00	0,00	2 119 842,84
OGÓŁEM WYDATKI MOPS	3 444 433,19	1 413 303,19	4 112 628,09	29 233,55	26 813,01	9 026 411,03

10. PODSUMOWANIE. WNIOSKI. POTRZEBY

Wszystkie działania i zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wynikają z zapisów ustawowych i wpisują się w proces realizacji przyjętej Strategii rozumianej jako założenia lokalnej polityki społecznej, ale również realizują cele o zasięgu wojewódzkim oraz ogólnopolskim. Wpisują się w realizację planów deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Zachodzące zmiany demograficzne, rozumiane przede wszystkim jako „starzenie się społeczeństwa” oraz postępująca zmiana struktury rodzin wymuszają dostosowania form świadczonej pomocy do rzeczywistych potrzeb. Zauważamy stały wzrost zainteresowania usługami społecznymi, realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, innymi niż pomoc finansowa, przede wszystkim w zakresie pracy socjalnej, usług opiekuńczych, konsultacji psychologa. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców, w okresie sprawozdawczym utrzymaliśmy wprowadzone w latach ubiegłych usługi dla osób starszych i niepełnosprawnych (teleopieka i asystentura osobista) i kontynuujemy je w 2026 roku. Dodatkowo wprowadzamy kolejne dwie usługi w ramach programów, tj. opieka wytchnieniowa i opieka 75+.

Niezbędna jest zatem stała diagnoza potrzeb, występujących problemów, uzależnień i deficytów w każdej grupie wiekowej. Dlatego też, korzystamy z bezpłatnego poradnictwa prawnego, jesteśmy w trakcie opracowywania Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Wolbórz oraz opracowania Lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych. Chcemy dotrzeć do mieszkańców gminy w różnych grupach wiekowych i rozpoznać ich potrzeby. Konieczna jest również diagnoza potencjału gminy. Są nim mieszkańcy, instytucje, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia. Opracowana diagnoza pozwoli wyznaczyć obszary do wspólnego działania, gdyż niezbędne jest zwiększenie współpracy z w/w podmiotami, by móc zaangażować społeczność lokalną do działania i zwiększyć skuteczność prowadzonych usług.

Analizując cele i potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 2026 rok, uważam za zasadne zwiększenie profilaktyki oraz wsparcia udzielanego dzieciom i osobom dorosłym w środowisku rodzinnym poprzez, między innymi: rozwój i utrzymanie funkcjonującej już Placówki Wsparcia Dziennego w Wolborzu. Koniecznym jest również rozwój usług społecznych skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych poprzez, między innymi: zwiększenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, podejmowanie działań służących komunikacji, edukacji i integracji międzypokoleniowej oraz zwiększenie dostępności architektonicznej i informatycznej osobom niepełnosprawnym i seniorom, a docelowo utworzenie klubu seniora.

Podsumowując pracę ośrodka w roku ubiegłym oceniamy, że realizowane zadania i podejmowane działania znacznie przyczyniły się do poprawy sytuacji osób i rodzin, zarówno w wymiarze zaspokojenia podstawowych potrzeb materialnych jak i w zakresie realizowanych usług społecznych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców naszej społeczności udzielana forma wsparcia była adekwatna do zgłaszanych potrzeb. Środki przeznaczone na ich realizację zostały wykorzystane zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności. Realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej programy i wynikające z nich działania są spójne, wzajemnie się uzupełniają i służą szeroko rozumianemu wsparciu rodzin.

Wolbórz, dn. 16.03.2026 r.

Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Marzena Kusideł

